

Verwijdering, klacht deels gegrond

Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs ingesteld door de Besturenraad Centrum voor Christelijk Onderwijs

ADVIES: 2011/043

I. Het verloop van de procedure

De klacht betreft de in de ogen van klager onrechtmatige verwijdering van zijn zoon *A* van de school en de wijze van communicatie daarover.

II. Standpunt van klager

Uit hetgeen schriftelijk en ter zitting door klager naar voren is gebracht, leidt de Commissie – kort en zakelijk weergegeven – de volgende klacht af.

Bij besluit van 4 maart 2011 heeft de school klager schriftelijk bevestiging gedaan van het voorgenomen besluit van de schoolleiding om *A* met ingang van 3 maart 2011 de toegang tot de school te ontzeggen, zulks met het oog op een definitieve verwijdering van de school. Aan deze (voorgenomen) verwijdering lag ten grondslag dat *A* zich schuldig had gemaakt aan fraude door van een leerling die op onrechtmatige wijze in het bezit was gekomen van een map met toetsen en antwoorden voor het vak economie, deze map met antwoorden af te dwingen. Voor de school was, blijkens voornoemd besluit van 4 maart 2011 na een uitermate moeizame periode met *A*, de maat vol.

Klager heeft tegen de verwijderingsmaatregel bij brief van 17 maart 2011 bezwaar gemaakt bij het bevoegd gezag. Kern van het bezwaar was dat de school niet gehandeld heeft conform de regelgeving en voorts dat niet bewezen is dat *A* zich schuldig heeft gemaakt aan fraude. Ook met de gang van zaken na de verwijdering kon klager zich niet verenigen. Klager heeft verzocht om zijn bezwaar mondeling toe te lichten.

Bij brief van 29 maart 2011 heeft het bevoegd gezag klager meegedeeld dat zijn bezwaar 'in relatie tot eerdere gesprekken (telefonisch en mondeling op 14 maart jl.) waarin zaken al aan de orde zijn geweest, geen aanleiding geeft tot een ander oordeel te komen.'

Klager heeft zich vervolgens bij brief van 12 april 2011 tot de Commissie gewend. Klager stelt zich in zijn klachtbrief op het standpunt dat de school op een zeer onbehoorlijke manier en om onterechte redenen *A* van school heeft verwijderd. Naar de opvatting van klager heeft de school de in het Leerlingenstatuut neergelegde regels geschonden en is hij ernstig tekort geschoten in zijn communicatie door ieder gesprek en verzoek om een nadere toelichting te weigeren. De Commissie is ter zitting gebleken dat de klacht van klager met name is gericht tegen het feit dat er geen gesprek met de directeur heeft plaatsgevonden,

om welk gesprek klager bij herhaling heeft gevraagd en voorts tegen het feit hij in het kader van zijn bezwaar niet is gehoord.

III. Standpunt van de school en het bevoegd gezag

Door de vertegenwoordigers van de school is aangevoerd dat de school zorgvuldig en juist heeft gehandeld. De directe aanleiding om *A* van de school te verwijderen is gelegen in het gegeven dat hij van een andere leerling, die op onrechtmatige wijze in het bezit was gekomen van toetsantwoorden voor het vak economie, deze antwoorden heeft weten af te dwingen door hem hier diverse malen om te vragen. Voorts rekent de school het *A* aan dat hij, bij confrontatie met zijn handelwijze, bij herhaling hierover heeft gelogen, terwijl uit de toets van *A* onmiskenbaar heeft moeten blijken dat hij inzage heeft gehad in het antwoordenmodel. *A* had de toets foutloos gemaakt, inclusief een opmerkelijke verschrijving. Zijn antwoorden waren de letterlijke tekst van het antwoordenmodel. Bovendien bleek dat *A* later na de toets aan de betreffende leerling heeft aangegeven dat hij de antwoorden wel voorafgaand aan de toets had ingezien en ze ook had gebruikt bij het maken van de toets. Op grond van de betrokkenheid van *A* bij dit incident, zijn geschiedenis van intimidatie en overtredingen van schoolregels is de school overgegaan tot verwijdering van *A* van de school.

De school stelt zich op het standpunt dat de decaan van het VMBO-T, *A* en zijn (pleeg)moeder heeft bijgestaan in het zoeken naar een nieuwe opleiding en dat hij, totdat er een nieuwe school was gevonden, via de mail schoolwerk heeft toegestuurd gekregen.

Ter zitting is namens de school nog aangevoerd dat op het moment dat er met *A* gesprekken werden gevoerd over het incident, klager niet in beeld was. Deze gesprekken zijn conform afspraak daarover met name met de moeder van *A* evenals met zijn pleegmoeder gevoerd. Het allereerste gesprek met *A* is wel in aanwezigheid van onder meer klager gevoerd. De directeur was daarbij niet aanwezig. In deze gesprekken met *A* en zijn (pleeg)moeder heeft de school geen misverstand laten bestaan over de gevolgen die de betrokkenheid van *A* bij het incident zou kunnen hebben.

De directeur heeft ter zitting aangevoerd dat hem geen persoonlijk verzoek van klager heeft bereikt over een gesprek. In de aanloop naar de verwijdering heeft de directeur, zo heeft hij ter zitting verklaard, contact gehad met het bevoegd gezag in de persoon van de heer J., welke hem groen licht heeft gegeven om *A* van school te verwijderen. Nadat klager bezwaar had gemaakt tegen deze maatregel is de directeur nog een keer benaderd door de heer J. die hem aangaf geen aanleiding te zien tot herziening van de verwijderingsbeslissing.

IV. Overwegingen van de Commissie

Met betrekking tot de inhoud van de klacht overweegt de Commissie als volgt.

De Commissie stelt vast dat de school een Leerlingenstatuut heeft opgesteld, in welk statuut in artikel 24 is bepaald op welke gronden een leerling definitief kan worden verwijderd en welke procedure daartoe moet worden doorlopen.

In het eerste lid van dit artikel is bepaald op welke twee algemene gronden een leerling definitief kan worden verwijderd. Dit betreft ten eerste het (na waarschuwing) bij herhaling overtreden van de voorschriften van de school en ten tweede het zich schuldig maken aan ernstig wangedrag.

De Commissie is op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting van oordeel dat de school de handelwijze van *A* rondom de toets economie terecht heeft kunnen aanmerken als ernstig wangedrag en op grond hiervan heeft kunnen besluiten *A* van de school te verwijderen. De enkele ontkenning van *A* dat hij de betreffende toets heeft afgelegd met voorkennis van de toetsantwoorden overtuigt de Commissie niet. Naar haar oordeel heeft de school op grond van hetgeen is gebleken uit zijn onderzoek terecht tot de vaststelling kunnen komen dat *A* voorafgaand aan de toets inzage heeft gehad in de toetsantwoorden. Dat de school hierbij tevens heeft betrokken dat *A*, geconfronteerd met deze vaststelling, is blijven ontkennen, acht de Commissie niet onredelijk. Gegeven het feit dat *A* zich al eerder bij herhaling schuldig had gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag en hiervoor zelfs ook al een schorsingsmaatregel van één dag heeft opgelegd gekregen, heeft de school naar het oordeel van de Commissie in alle redelijkheid tot het besluit kunnen komen *A* van de school te verwijderen. Hetgeen klager op dit punt nog heeft aangevoerd, kan hieraan niets afdoen.

In zoverre dient de klacht van klager ongegrond te worden verklaard.

Vervolgens worden in de volgende leden van artikel 24 van het Leerlingenstatuut beschreven welke procedure de school in acht dient te nemen alvorens hij tot definitieve verwijdering van een leerling besluit en overgaat.

De Commissie stelt vast dat aan het bepaalde in het tweede lid, waarin is vastgelegd dat de schoolleiding slechts tot definitieve verwijdering kan besluiten, nadat de leerling, en als deze minderjarig is, ook de ouders, in de gelegenheid zijn gesteld te worden gehoord, naar haar opvatting niet is voldaan. Met *A* zijn, in aanwezigheid van zijn (pleeg)moeder, weliswaar diverse gesprekken gevoerd over het betreffende incident, in welke gesprekken hem mededeling is gedaan van de consequenties die zijn handelwijze in het uiterste geval zouden kunnen hebben, maar deze gesprekken waren nog gericht op waarheidsvinding en vaststelling van de feiten en omstandigheden met betrekking tot de onrechtmatige verkrijging en gebruik van de toetsantwoorden. Naar het oordeel van de Commissie hadden *A* en zijn ouders indachtig dit artikellid na afronding van het onderzoek en de vaststelling dat hij op grond van de uitkomsten hiervan van school zou worden verwijderd, nog in gelegenheid moeten worden gesteld te worden gehoord. Nu de Commissie hiervan niet is gebleken, stelt zij vast dat de school in strijd met dit artikellid heeft gehandeld.

Aan het bepaalde in het derde lid van artikel 24 is naar het oordeel van de Commissie evenmin voldaan. In dit artikellid is onder meer bepaald dat definitieve verwijdering slechts geschiedt na inschrijving op een andere school. Hiervan is de Commissie niet gebleken. Hoewel het besluit van 4 maart 2011 gezien de letterlijke tekst iets anders doet vermoeden, heeft de Commissie – bij gebreke van een nader besluit met deze strekking – het er voor te

houden dat dit besluit als het gewraakte verwijderingsbesluit te gelden. Op dat moment was *A* zoals het artikellid voorschrijft, nog niet ingeschreven op een andere school. In de brief is immers vermeld dat *A* 'totdat er een nieuwe vorm van onderwijs is gevonden' opdrachten krijgt om thuis aan te werken.

Aan de andere voorwaarde genoemd in dit artikellid (overleg met de inspectie) is blijkens de brief van 4 maart 2011 wel voldaan. Ditzelfde heeft te gelden voor het bepaalde in het vijfde artikellid.

Het vijfde artikellid bepaalt vervolgens dat een besluit tot definitieve verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling, en als deze minderjarig is, aan diens ouders wordt meegedeeld, waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid te verzoeken om herziening van het besluit. Als gezegd, bij gebreke van een nader besluit, heeft de Commissie het er voor te houden dat de brief van 4 maart 2011 als het verwijderingsbesluit heeft te gelden. Tegen die achtergrond stelt de Commissie vast dat hierin genoegzaam uiteen wordt gezet op welke grond de school tot verwijdering van *A* heeft besloten. Ook wordt in de brief gewezen op de mogelijkheid van het aantekenen van beroep bij het bevoegd gezag. De Commissie stelt vast dat het betreffende artikellid feitelijk niet voorziet in deze beroepsmogelijkheid, maar daarentegen voorziet in de mogelijkheid van een verzoek tot herziening van de maatregel bij de school zelf. De Commissie is evenwel van oordeel dat, nu de voorzieningen feitelijk in eenzelfde behoefte voorzien, namelijk het laten toetsen van de verwijderingsmaatregel, de mogelijkheid van het aantekenen van beroep moet worden gelijkgesteld met de mogelijkheid van een verzoek om herziening. Door te verwijzen naar het aantekenen van beroep heeft de school naar het oordeel van de Commissie in zoverre dan ook voldaan aan het bepaalde in dit artikellid.

Het zesde lid bepaalt vervolgens binnen welke termijn door de ouders het verzoek om herziening dient te worden gedaan.

Het zevende en achtste lid beschrijven de herzieningsprocedure. Blijkens het bepaalde in het zevende lid dient er uiterlijk binnen dertig dagen na ontvangst van het verzoek, en na overleg met de inspectie, teamleider en desgewenst andere deskundigen, een beslissing te worden genomen, waarbij als eis heeft te gelden dat de leerling dan wel diens ouders in de gelegenheid zijn gesteld te worden gehoord. De Commissie stelt vast dat aan deze laatste voorwaarde, nota bene in het statuut als eis geformuleerd, bepaald niet is voldaan. Het bevoegd gezag heeft volstaan met een uitermate kort briefje waarin zonder nadere motivering wordt meegedeeld dat het bevoegd gezag geen aanleiding ziet tot een ander oordeel te komen. De Commissie acht zulks een flagrante schending van het beginsel van hoor- en wederhoor en het motiveringsbeginsel. Dit klemt temeer als in ogenschouw wordt genomen dat klager bepaald uitvoerig heeft uiteengezet om welke redenen hij zich niet kan verenigen met de verwijderingsmaatregel en in zijn bezwaarschrift expliciet heeft verzocht om te worden gehoord. Dit onderdeel van de klacht dient dan ook gegrond te worden verklaard.

Gelet op het bovenstaande is de Commissie van oordeel dat de klacht voor zover deze is gericht tegen het feit dat klager in het kader van het verzoek om herziening van de

verwijderingsbeslissing niet is gehoord gegrond en voor het overige ongegrond.

V. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klacht

De Commissie verklaart de klacht gegrond voor zover gericht tegen het feit dat hij in het kader van het verzoek om herziening van de verwijderingsbeslissing niet is gehoord gegrond en voor het overige ongegrond.

VI. Advies aan bevoegd gezag

Gelet op het voorgaande ziet de Commissie geen aanleiding om advies uit te brengen aan het bevoegd gezag.

Aldus gegeven op 27 juni 2011 door de heer mr. Joh.C. Westmaas, voorzitter, alsmede de heer drs. K.M.P.A.M. Håbryka en mevrouw drs. R. ter Veen, als leden, in tegenwoordigheid van mevrouw mr. A. de Visser als secretaris.